

Τips για Σχολική Ετοιμότητα Παιδιών

my - book.gr

Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
Δεξιότητες για φοίτηση στην Α' Δημοτικού	6
Συμβουλές	7
Ενδείξεις προβλημάτων	8
Δυσκολίες κινητικού συντονισμού	8
Χαρακτηριστικά παιδιών σε προνήπιο και νήπιο	10
Αδρή κινητικότητα	10
Ακουστική επεξεργασία	12
Λεπτή κινητικότητα	14
Οπτική διάκριση	16
Αριθμητική και μαθηματική επίγνωση	18
Κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη	19
Προειδοποιητικά σημάδια	21
Παράγοντες μαθησιακής ετοιμότητας	22
Δραστηριότητες προώθησης μαθησιακής ετοιμότητας	23

Θεωρητικό υπόβαθρο

Τι σημαίνει ο όρος μετάβαση;

Μετάβαση θεωρείται το πέρασμα από μία γνωστή κατάσταση σε μία άγνωστη για διάφορα ζητήματα της ζωής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο. Η σχολική ετοιμότητα, λοιπόν, στο νηπιαγωγείο αποτελεί καθοριστική προϋπόθεση για την ομαλή ένταξη των παιδιών σε ένα νέο σχολικό περιβάλλον (Καραμπάτσος, 2000).

Ποια ερωτήματα προκύπτουν με αφορμή το θέμα της σχολικής ετοιμότητας;

Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι πολλά. Ορισμένα από αυτά είναι τα ακόλουθα:

1. Είναι το παιδί έτοιμο για το δημοτικό σχολείο;
2. Πώς μπορώ να το βοηθήσω;
3. Ποιες γνώσεις και δεξιότητες πρέπει να έχει για να μην αντιμετωπίσει δυσκολίες;

Ποιοι στόχοι πρέπει να επιτευχθούν για να προσαρμοστεί το παιδί σε ένα νέο σχολικό περιβάλλον;

Προκειμένου να προσαρμοστεί το παιδί εύκολα στο δημοτικό σχολείο, πρέπει να έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της προδημοτικής εκπαίδευσης όπως:

- Πειθαρχία σε βασικούς κανόνες
- Κοινωνικοποίηση χωρίς δυσκολίες
- Έκφραση μέσω ολοκληρωμένων προτάσεων και δυνατότητα αιτιολόγησης
- Φωνολογική ανάλυση λέξεων
- Δυνατότητα σειροθέτησης
- Αναγνώριση βασικών σχημάτων και χρωμάτων κ.ά.

Τόσο οι γονείς όσο και οι εκπαιδευτικοί κατέχουν σημαντικό ρόλο στην προετοιμασία του παιδιού για την Α' δημοτικού. Για τον λόγο αυτό, η συνεχής ενθάρρυνση σε κάθε προσπάθεια, καθώς και ο διάλογος σε ό,τι απασχολεί τα παιδιά δεν πρέπει να λησμονούνται (Buhler & Hetzer, 1935).

Ποια μέθοδος βοηθά στη γνωστική και συναισθηματική ωριμότητα των παιδιών;

Η σχολική ετοιμότητα εστιάζει στη γνωστική και συναισθηματική ωριμότητα του παιδιού, καθώς στην Α' δημοτικού είναι απαραίτητες τόσο οι γνωστικές όσο και οι συναισθηματικές δεξιότητες προκειμένου να κατανοούνται και να εμπεδώνονται οι διάφορες δραστηριότητες (ατομικές, ομαδικές) που πραγματοποιούνται κατά την εκπαιδευτική διαδικασία. Με τον τρόπο αυτό, τα παιδιά συγκεντρώνονται πιο εύκολα, ακολουθούν οδηγίες, κατακτούν την ικανότητα ταξινόμησης, σειροθέτησης και στοχεύουν στην ολοκλήρωση της μαθησιακής διαδικασίας χωρίς εμπόδια.

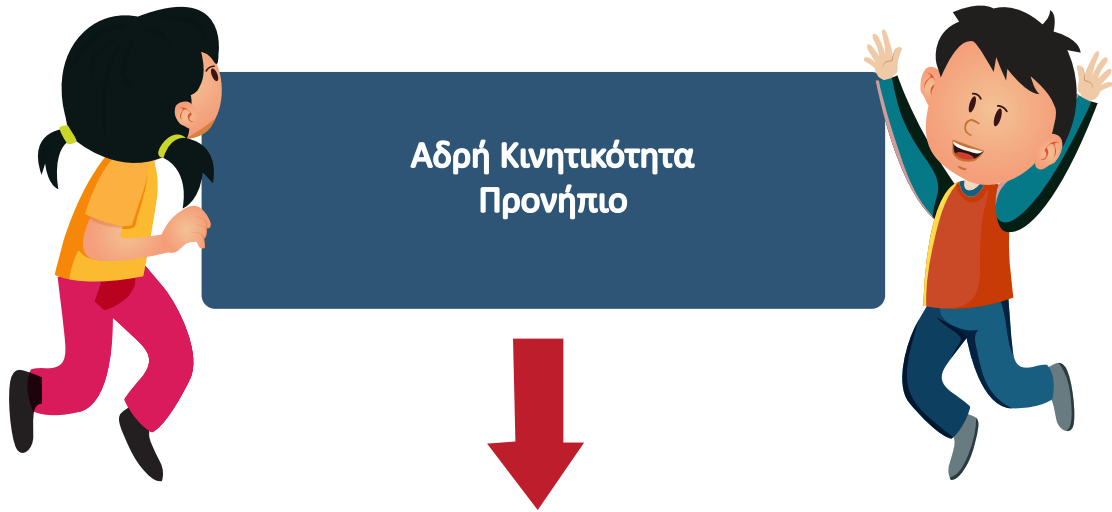
Αξίζει να σημειωθεί πως η συναισθηματική ωριμότητα κατέχει καθοριστικό ρόλο για την κατάκτηση της γνώσης, καθώς η μάθηση συνεπάγεται με την επιθυμία για όλη αυτή τη διαδικασία (Buhler & Hetzer, 1935).

Περιεχόμενο

Η σχολική ετοιμότητα αφορά την είσοδο και τη φοίτηση ενός παιδιού στην Α' Δημοτικού. Το μοναδικό επίσημο κριτήριο εισαγωγής των παιδιών, στην πρώτη δημοτικού είναι η ηλικία. Το πιο σημαντικό κριτήριο όμως, είναι κατά πόσο το παιδί μπορεί να ανταπεξέλθει με επιτυχία στα μαθήματα και τις σχολικές του υποχρεώσεις, δηλαδή πόσο έτοιμο είναι για το σχολείο. Το παρόν υλικό, λοιπόν, αναφέρει τις δυσκολίες που μπορεί να εντοπιστούν και να δυσκολέψουν τη μετάβαση ενός παιδιού στο δημοτικό και προτείνει δραστηριότητες για την ομαλή φοίτησή του σε αυτό.

Χαρακτηριστικά παιδιών σε προνήπιο και νήπιο

Αδρή κινητικότητα

- Έλεγχος των κυριότερων μυϊκών ομάδων (κορμός, χέρια & πόδια)
- Κατανόηση σωματικών ορίων
- Κατανόηση προσωπικού χώρου
- Περιπάτημα σε ευθεία γραμμή χωρίς να πέφτει στο άτομο που προηγείται ή έπεται
- Διατήρηση θέσης για περίπου 15 λεπτά
  - ✓ Ελάχιστες κινήσεις ποδιών & χεριών
  - ✓ Χωρίς να ακουμπάνε τα άλλα παιδιά
  - ✓ Διατήρηση προσοχής και βλεμματικής επαφής
- Άνετος χειρισμός υλικών χώρου (μετά την 3η – 4η εβδομάδα)
  - ✓ Δε ρίχνουν τα αντικείμενα
  - ✓ Δε λερώνουν
- Στο προαύλιο: Άνεση κινήσεων
  - ✓ Τρέξιμο – Περιπάτημα – Χοροπηδητό - Παιχνίδι με μπάλες

Λεπτή Κινητικότητα Νήπιο

- Σωστή γραφή ονόματος
- Μείωση αντιστροφών γραμμάτων
- Προσπάθεια γραφής άλλων λέξεων
- Ακριβής αντιγραφή λέξεων
- Έλεγχος γραφικών υλικών
- Γραφή εντός ορίων
- Χρήση μικρών ελεγχόμενων κινήσεων
- Εισαγωγή λεπτομερειών
- Χρήση πολλών χρωμάτων
- Εύκολη μεταχείριση μικρών αντικειμένων
- Επιτυχές κόψιμο με μικρές ατέλειες
- Ισχυροποίηση κυρίαρχης πλευράς
- Δέσιμο κορδονιών

Οπτική διάκριση Νήπιο

- Γρήγορη παρατήρηση νέου περιβάλλοντος
- Άμεση εξοικείωση με νέες ρουτίνες
- Επιτυχή ολοκλήρωση δραστηριοτήτων που βασίζονται σε Ο.Δ.
  - ✓ Αντιστοίχιση
  - ✓ Παζλ
- Άνετη ακολουθία οδηγιών που βασίζονται σε Ο.Δ.
- Άνετη διάκριση και κατονομασία
  - ✓ Γραμμάτων
  - ✓ Αριθμών
- Επισήμανση ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ συμβόλων
- Χρήση ικανοτήτων Ο.Δ. για εκμάθηση και κατανόηση νέων πληροφοριών κατά την παρακολούθηση παρουσιάσεων
  - ✓ Παρακολούθηση παρουσίασης
  - ✓ Απομνημόνευση βημάτων
  - ✓ Αντιγραφή βημάτων με διαδοχική σειρά

Δραστηριότητες προώθησης μαθησιακής ετοιμότητας

- Διαβάστε κάθε μέρα μια ιστορία για τουλάχιστον 20 λεπτά.
- Δημιουργήστε μια μίνι βιβλιοθήκη με καλό αναγνωστικό υλικό (βιβλία, παραμύθια, περιοδικά)
- Πριν την ανάγνωση, συζητήστε με το παιδί για το βιβλίο (το θέμα, το εξώφυλλο, κτλ)
- Δώστε το καλό παράδειγμα. Δείξτε στο παιδί ότι και εσείς διαβάζετε κάτι για διασκέδαση.
- Σε περίπτωση που ο γονιός έχει δυσκολίες στην ανάγνωση, μπορεί να διηγηθεί ιστορίες στο παιδί.
- Μειώστε την παρακολούθηση τηλεόρασης σε λιγότερο από δύο ώρες την ημέρα.
- Παρακολουθήστε ένα πρόγραμμα με μεγάλη χρονική διάρκεια, αλλά συζητήστε το θέμα μαζί του (αν του άρεσε, τι του άρεσε, τι όχι).
- Να ενημερώνετε για το πλήθος και τα είδη των εργασιών που έχει να κάνει το παιδί συμμετέχοντας σε αυτές.
- Επιδείξτε δέσμευση σε υψηλές απαιτήσεις (όχι εξωπραγματικές), αλλά μη ζητάτε και μη δίνετε επιβράβευση χωρίς να την αξίζει.
- Ενθαρρύνετε και υποστηρίξτε το παιδί.
- Υποστηρίξτε τις «γραμμές» που ακολουθεί το σχολείο σε σχέση με τους κανόνες και τη συμπεριφορά. Εξηγήστε αν κάτι δεν είναι κατανοητό, αλλά μη δώσετε περιθώρια παρεκτροπών.
- Ενισχύστε το ενδιαφέρον και την περιέργεια του παιδιού να μάθει και εκτός του σχολείου.